

**Рівненська обласна громадська організація
“КОМІТЕТ ВИБОРЦІВ УКРАЇНИ”**

**ГРОМАДСЬКА ЕКСПЕРТИЗА
ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ
ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**ВИДАННЯ ДЛЯ ПРЕДСТАВНИКІВ ОРГАНІЗАЦІЙ
ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА**

**ВИДАННЯ ЗДІЙСНЕНО ЗА СПРИЯННЯ
МІЖНАРОДНОГО ФОНДУ “ВІДРОДЖЕННЯ”
ПОГЛЯДИ АВТОРІВ ВИДАННЯ МОЖУТЬ НЕ ЗБІГАТИСЯ
З ПОЗИЦІЄЮ ФОНДУ**

2010

ЗМІСТ

Вступ	3
Що таке громадська експертиза?	4
Хто може проводити громадську експертизу?	4
В яких органах можна проводити громадську експертизу?	4
Етапи громадської експертизи	5
Підготовка громадської експертизи	5
Проведення громадської експертизи	5
Підготовка рекомендацій	5
Розгляд та врахування рекомендацій	5
Моніторинг	5
З чого почати?	6
Яку інформацію Ви не зможете отримати?	6
Як оформити запит?	7
Що має зробити орган виконавчої влади після надходження запиту?	8
Як готувати експертні пропозиції?	10
Що має зробити орган виконавчої влади після надходження експертних пропозицій?	11
Моніторинг впровадження запропонованих змін чи рекомендацій	12
Якщо орган влади не відреагував на ваш запит?	12
Висновки	13
Додатки	14
Додаток 1	14
Додаток 2	17
Додаток 3	19
Додаток 4	21
Додаток 5	26
Додаток 6	28
Для нотаток	32

ВСТУП

Чи траплялися у Вашій громадській діяльності випадки, коли, маючи бажання проаналізувати роботу якоїсь держаної структури, Ви не мали можливості отримати необхідні документи? У відповідь на запити отримували банальні відписки і запевнення в тому, що в роботі даної інституції все добре. Якщо ситуація є знайомою для Вас, то викладений нижче матеріал має бути Вам цікавим.

В брошурі викладені теоретичні і практичні аспекти застосування постанови Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2008 року № 976, якою було ухвалено «**Порядок сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади**». Громадська експертиза – це механізм, який дає можливість змінити ситуацію щодо доступу громадськості до інформації про роботу органів виконавчої влади та можливість органам громадянського суспільства пропонувати свої ідеї і бути почутими.

Правовою основою для розробки Порядку став пункт 4 статті 5 Указу Президента України від 15 вересня 2005 р. № 1276 «**Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики**», що визначає процедуру сприяння проведенню інститутами громадянського суспільства громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади. Для розроблення правового механізму проведення громадської експертизи в березні 2008 року було створено коаліцію громадських організацій. До складу коаліції увійшли такі організації: Асоціація сприяння самоорганізації населення (Олексій Орловський, м. Одеса), Творче об'єднання «Технології оптимального розвитку особистості» (Олексій Хмара, м. Кіровоград), Український незалежний центр політичних досліджень (Максим Лациба, м. Київ). Експерти розробили громадський варіант Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади та провели консультації з органами громадського суспільства для його вдосконалення. І хоча не всі пропозиції громадськості було враховано, проте 5 листопада 2008 року Порядок було ухвалено урядом.

Очевидно, Постанова про «**Порядок сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади**» не є панацеєю, яка швидко і легко вирішить всі проблеми. Це лише інструмент і його результативність буде залежати лише від того, наскільки вміло й успішно Ви зможете ним скористатись.

ЩО ТАКЕ ГРОМАДСЬКА ЕКСПЕРТИЗА?

Процедура громадської експертизи регулюється постановою Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2008 року № 976, якою було ухвалено «**Порядок сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади**». (текст постанови в додатку № 1).

Громадська експертиза – це один з механізмів демократичного управління державою. Найважливішим, на нашу думку, є те, що громадська експертиза діяльності органів виконавчої влади дає для представників громадянського суспільства такі можливості:

- ***оцінити діяльність органів виконавчої влади, ефективність прийняття і виконання такими органами рішень;***

Особливо цінним є те, що постановою передбачено право організаціям громадянського суспільства отримувати копії документів. Це важливо, тому що дає можливість безпосередньо ознайомитись з первинною інформацією і зробити власні висновки про стан справ, а не зі слів чиновників, які часто неохоче або не в повній мірі показують справжній стан речей.

- ***підготувати пропозиції щодо розв'язання суспільно значущих проблем для їх врахування органами виконавчої влади у своїй роботі.***

Це можливість організаціям громадського суспільства впливати на органи виконавчої влади, бути почутими, запропонувати свої бачення, пропозиції.

ХТО МОЖЕ ПРОВОДИТИ ГРОМАДСЬКУ ЕКСПЕРТИЗУ?

В Порядку проведення громадської експертизи зазначено, що проводити громадську експертизу можуть інститути громадянського суспільства. Тобто, це можуть бути: політичні партії, громадські організації, спілки об'єднань громадян, релігійні організації, профспілки, об'єднання профспілок, творчі спілки, благодійна організація, об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, органи самоорганізації населення, асоціації, організації роботодавців, обслуговуючі та споживчі кооперативи, недержавні засоби масової інформації та інші невідприємницькі товариства і установи, легалізовані відповідно до законодавства.

В ЯКИХ ОРГАНАХ МОЖНА ПРОВОДИТИ ГРОМАДСЬКУ ЕКСПЕРТИЗУ?

Дія постанови КМУ №976 поширюється на органи виконавчої влади. А отже, провести громадську експертизу Ви зможете в таких

установах: Кабінеті Міністрів України, міністерствах та їх територіальних представництвах; державних комітетах і їх територіальних представництвах; органах виконавчої влади, що мають спеціальний статус і їх територіальних представництвах; обласних та районних державних адміністраціях.

А як щодо місцевого самоврядування? Постанова про громадську експертизу має рекомендаційний характер щодо органів місцевого самоврядування. Тобто, представники місцевих рад на цілком законних підставах можуть відмовити в проведенні громадської експертизи. Проте можуть і погодитись, особливо ті, яким немає чого приховувати і які розуміють важливість співпраці з громадськістю. Тому варто пробувати.

ЕТАПИ ГРОМАДСЬКОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Підготовка громадської експертизи

Підготовчий етап передбачає вивчення та окреслення проблеми, визначення мети і предмету громадської експертизи. Необхідно визначитись з тим, яку інформацію Ви хочете отримати та підготувати, перелік документів, з якими Ви хочете ознайомитись. І на основі цих всіх даних підготувати запит згідно вимог, визначених у Порядку про громадську експертизу.

Проведення громадської експертизи

Проведення громадської експертизи передбачає: отримання копій документів, інтерв'ювання працівників, спостереження за роботою органу влади, що піддається громадській експертизі, та збір інформації в інший спосіб.

Підготовка рекомендацій

На основі отриманих даних оцінити діяльність органу виконавчої влади, ефективність його роботи та рівень дотримання нормативно-правових актів. Виробити рекомендації, пропозиції щодо поліпшення роботи органу державної влади, поради щодо розв'язання суспільно значущих проблем та поліпшення ситуації в певній галузі чи країні в цілому.

Розгляд та врахування рекомендацій

Розгляд органом державної влади запропонованих Вами рекомендацій, пропозицій і зауважень та їх врахування при підготовці програм соціально-економічного розвитку, державних цільових та регіональних програм, формування бюджетів відповідного рівня, вирішення питань поточної діяльності тощо.

Моніторинг

Відстеження впровадження запропонованих Вами пропозицій.

З ЧОГО ПОЧАТИ?

Найперше, необхідно визначитись, яке саме питання Ви хочете дослідити. Вибір сфери має базуватися вже на основі певної зібраної раніше інформації чи власного досвіду. Вибрана Вами тема має бути справді актуальною і важливою для громади чи суспільства в цілому. Не варто розпочинати експертизу в тій сфері, в якій Ви не є експертом або до аналізу якої Ви не зможете залучити хороших спеціалістів.

Також необхідно визначитись, в якому саме органі можна отримати необхідну інформацію. Зважаючи на те, що повноваження і компетенції деяких органів влади інколи дублюються або не завжди чітко розділені, потрібно добре розібратися, до якого саме з них необхідно звернутись, щоб отримати те, що Вам потрібно.

Направляти запит потрібно на ім'я керівника установи. Так, наприклад, якщо Ви хочете провести експертизу в управлінні сім'ї, молоді та спорту районної державної адміністрації, то запит необхідно адресувати голові адміністрації, а не начальнику управління. Так само, якщо Ви налаштовані дослідити роботу структурного підрозділу одного з міністерств, запит потрібно надсилати на ім'я керівника обраного Вами міністерства.

Пам'ятайте, що:

- якщо Ви хочете отримати документи, що можуть містити конфіденційну, таємну інформацію чи персональні дані особи, то це може стати приводом для відмови у наданні такої інформації;
- для підготовки інформації і копій документів, які Ви витребуєте, буде витрачено час працівників, які там працюють, та ресурси. Намагайтесь зробити так, щоб мінімізувати ці витрати.

ЯКУ ІНФОРМАЦІЮ ВИ НЕ ЗМОЖЕТЕ ОТРИМАТИ?

Згідно зі статтею 37 Закону України «Про інформацію» не підлягають обов'язковому наданню для ознайомлення за інформаційними запитами офіційні документи, які містять у собі:

- інформацію, визнану у встановленому порядку державною таємницею;
- конфіденційну інформацію;
- інформацію про оперативну і слідчу роботу органів прокуратури, МВС, СБУ, роботу органів дізнання та суду у тих випадках, коли її розголошення може зашкодити оперативним заходам, розслідуванню чи дізнанню, порушити право людини на справедливий та об'єктивний судовий розгляд її справи, створити загрозу життю або здоров'ю будь-якої особи;
- інформацію, що стосується особистого життя громадян;

- документи, що становлять внутрівідомчу службову кореспонденцію (доповідні записки, переписка між підрозділами та інше), якщо вони пов'язані з розробкою напряму діяльності установи, процесом прийняття рішень і передують їх прийняттю;

- інформацію, що не підлягає розголошенню згідно з іншими законодавчими або нормативними актами. Установа, до якої звернуто запит, може не надавати для ознайомлення документ, якщо він містить інформацію, яка не підлягає розголошенню на підставі нормативного акта іншої державної установи, а та державна установа, яка розглядає запит, не має права вирішувати питання щодо її розсекречення;

- інформацію фінансових установ, підготовлену для контрольно-фінансових відомств.

Згідно зі статтею 30 Закону України «Про інформацію» конфіденційна інформація – це відомості, які знаходяться у володінні, користуванні або розпорядженні окремих фізичних чи юридичних осіб і поширюються за їх бажанням відповідно до передбачених ними умов.

До таємної інформації належить інформація, що містить відомості, які становлять державну та іншу передбачену законом таємницю, розголошення якої завдає шкоди особі, суспільству і державі.

ЯК ОФОРМИТИ ЗАПИТ?

Для початку громадської експертизи необхідно підготувати запит, який має містити інформацію, визначену Порядком сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади.

У письмовому запиті має бути:

- повна назва організації, що надсилає запит (вказіть юридичний статус та повну назву Вашої організації);

- відомості про легалізацію, а саме: дата та назва органу, що легалізував Вашу організацію;

- місцезнаходження та електронну адресу інституту громадянського суспільства, що надсилає запит (тут необхідно вказати адресу, за якою організацію зареєстровано, а також офіційну електронну адресу);

- мету і предмет громадської експертизи;

Мета – це те, чого Ви хочете досягти в результаті проведення громадської експертизи. Формулювання мети переважно починається словами підвищити, поліпшити, вдосконалити, вивчити, визначити і так далі.

Предмет – це якийсь конкретний аспект роботи органу влади, який Ви маєте намір проаналізувати. А вироблення пропозицій щодо поліпшення його роботи дозволить досягнути поставлену мету.

ГРОМАДСЬКА ЕКСПЕРТИЗА...

– перелік документів та інших матеріалів, необхідних для проведення громадської експертизи;

Вкажіть повний перелік тих документів, які Вам необхідні для проведення громадської експертизи. Для цього треба ґрунтовно підготуватися. Необхідно дізнатися, в яких саме документах може бути інформація, що Вас цікавить. Дуже важливо конкретно і правильно вказувати назву затребуваних документів. Розмиті і загальні вимоги скоріше за все залишаться без конкретної відповіді. Без точного вказання Ви не зможете оскаржити дії органу влади у випадку, якщо не отримаєте тієї інформації, яку хочете. Пам'ятайте, що підготовкою для Вас копій документів і інформації буде займатись особа чи група осіб, у яких є ще й основні обов'язки. Тому не вимагайте дуже великої кількості документів, не користуйтеся принципом «попрошу все, а потім побачу, що мені потрібно, а що ні». Якщо ж Вам справді необхідно ознайомитись з дуже великою кількістю матеріалів, не просіть копій цих документів. Попросіть забезпечити Вам можливість ознайомитись з ними на місці. Це зекономить багато часу працівникам органу, який Ви перевіряєте, папір та інші витратні матеріали.

– адреси, за якою орган виконавчої влади має надіслати відповідь на запит, або прізвища, ім'я та по батькові особи, уповноваженої одержати таку відповідь, її контактного телефону й електронної адреси (варто вказати фактичну адресу офісу Вашої організації або іншу адресу, на яку Ви хотіли б отримати інформацію).

Будьте уважні, якщо Ваш запит не буде містити інформацію, передбачену «Порядком сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади», Вам можуть відмовити в проведенні експертизи.

Запит краще відправляти рекомендованим листом з повідомленням про отримання. У певних випадках запит можна безпосередньо занести в канцелярію органу, якому він адресований, та зареєструвати його там. В такому разі варто зробити два примірника листа: один віддати адресату, а на іншому попросити посадову особу поставити вхідний номер, дату отримання та підпис.

День надходження запиту до органу виконавчої влади є датою початку проведення громадської експертизи. Зразок запиту в додатку № 2.

ЩО МАЄ ЗРОБИТИ ОРГАН ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ПІСЛЯ НАДХОДЖЕННЯ ЗАПИТУ?

Орган виконавчої влади, який отримав письмовий запит від інституту громадянського суспільства щодо проведення громадської експертизи, зобов'язаний:

1) видати у тижневий строк наказ (розпорядження) про проведення такої експертизи і заходів, пов'язаних з підготовкою матеріалів, із зазначенням прізвища, ім'я, по батькові та посади особи (осіб), відповідальної (відповідальних) за забезпечення взаємодії з інститутом громадянського суспільства, зміст якого доводить до відома інституту громадянського суспільства, що ініціює проведення громадської експертизи, протягом трьох днів з моменту його видання; (Зразок розпорядження в додатку № 3).

Важливо отримати контакти відповідальної особи чи осіб (адресу місця перебування і прямий телефон, адресу електронної пошти, інше). У випадку, якщо визначено лише одну відповідальну особу і з нею з якихось причин важко або неможливо регулярно комунікувати (через дуже велику зайнятість, відпустку, відсутності телефону в кабінеті та інших засобів зв'язку, інше) зверніться до особи, яка підписувала наказ, з проханням призначити відповідальним за взаємодію когось іншого.

2) утворити у разі потреби робочу групу для підготовки матеріалів із залученням представників інституту громадянського суспільства, що ініціює проведення громадської експертизи;

Робоча група може бути створена у випадку, якщо для громадської експертизи необхідна інформація з різних відділів чи управлінь одного органу державної влади. В такому випадку до робочої групи може бути включено представників від таких органів, а це дозволить значно швидше отримувати інформацію.

3) розмістити у тижневий строк інформацію про надходження запиту щодо проведення громадської експертизи та заходи, здійснені органом виконавчої влади з метою сприяння її проведенню, на власному веб-сайті;

Не всі державні органи мають веб-сайт або хоча б веб-сторінку, однак, якщо орган, у якому Ви проводите громадську експертизу все ж має якийсь веб-ресурс, прослідкуйте, щоб цю норму було виконано.

4) подати інституту громадянського суспільства матеріали або завірені в установленому порядку їх копії з урахуванням вимог та строку, визначених Законом України «Про інформацію».

Виходячи з норм Закону України «Про інформацію», відповідь Ви маєте отримати не пізніше, ніж за місяць. У випадку, якщо в цей строк Ви її не отримали, можете оскаржувати дії/бездіяльність органу влади, що не надав інформацію, і застосовувати механізми громадського тиску через поширення інформації про це в ЗМІ або в інший спосіб.

Важливо пам'ятати, що посадові особи органу виконавчої влади не повинні перешкоджати проведенню громадської експертизи та втручатись у діяльність інституту громадянського суспільства,

ГРОМАДСЬКА ЕКСПЕРТИЗА...

пов'язану з її проведенням.

Стосунки з представниками органу державної влади, в якому Ви хочете провести експертизу, мають будуватися на партнерських засадах. Намагайтесь зробити їх максимально конструктивними. Подекуди спілкування з працівниками таких органів, які напевно знають багато проблемних моментів у роботі тієї чи іншої інституції, але в силу кругової поруки, субординації чи через страх втратити роботу, не можуть самі про це заявити, може дати дуже багато цінної для експертизи інформації. Такі особи, які працюють протягом тривалого часу і знають роботу системи із середини, можуть стати неоцінним джерелом і для конструктивних пропозицій.

Напружені стосунки навряд чи допоможуть Вам глибоко і якісно провести громадську експертизу. Крім того, вороже ставлення чи невдоволення працівників органу влади гальмуватиме впровадження Ваших рекомендацій, навіть якщо вони будуть дуже мудрі та корисні.

Також не варто переходити межу, щоб цим не скористалися і не тиснули на Вас у випадку, якщо Ви виявите щось таке, що працівники цього державного органу хочуть приховати.

Постановою не визначено, скільки часу має тривати громадська експертиза, тому Ви самі можете визначити і запланувати її тривалість.

ЯК ГОТУВАТИ ЕКСПЕРТНІ ПРОПОЗИЦІЇ?

Рекомендації оформляються з використанням загальних правил діловодства. На початку варто вказати назву організації та зазначити, що це є експертні пропозиції, розроблені в результаті проведення громадської експертизи. Необхідно вказати мету та предмет Вашої експертизи, які заходи Вами було здійснено, які документи проаналізовано, на які нормативно-правові акти Ви спиралися, проводячи експертизу і роблячи висновки. Далі необхідно описати суть виявлених Вами порушень чи невідповідностей законодавчим нормам. І безпосередньо описати пропоновані Вами рекомендації. Також у деяких випадках (якщо це допоможе краще зрозуміти читачеві суть викладеного Вами матеріалу) можна застосувати іншу форму викладу виявлених проблем та рекомендацій і розмістити їх послідовно. Наприклад, опис виявленої проблеми та одразу пропозиція і так далі. При цьому, необхідно максимально коректно та чітко висловлювати свою позицію, бажано посилатися на нормативні акти, вказуючи їх повні й офіційні назви. Зразок експертних пропозицій в додатку № 4.

При підготовці рекомендацій не використовуйте підхід «чим більше – тим краще». Пишіть коротко, чітко і зрозуміло. Краще підготувати

одну-дві конкретні і конструктивні пропозиції, ніж звертати увагу на малозначимі другорядні речі. Пам'ятайте, розглядатимуть Ваші пропозиції швидше за все особи, які дуже добре володіють питанням, і якщо висновки та пропозиції не будуть фахові, Вам обов'язково на це вкажуть. Теоретично, у випадку, якщо після закінчення експертизи Ви не виявили нічого суттєвого, про це варто щиро заявити, аби не дискредитувати саму ідею експертизи.

ЩО МАЄ ЗРОБИТИ ОРГАН ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ПІСЛЯ НАДХОДЖЕННЯ ЕКСПЕРТНИХ ПРОПОЗИЦІЙ?

Орган виконавчої влади після надходження експертних пропозицій:

- 1) розміщує їх у тижневий строк на власному веб-сайті;
- 2) розглядає їх на найближчому засіданні колегії за участю представників інституту громадянського суспільства, що проводив громадську експертизу. Якщо колегію не утворено, то експертні пропозиції розглядає керівник органу виконавчої влади у двотижневий строк за участю представників інституту громадянського суспільства, що проводив громадську експертизу;
- 3) письмово інформує у десятиденний строк інститут громадянського суспільства, що проводив громадську експертизу, про результати розгляду експертних пропозицій з одночасним розміщенням відповідної інформації у засобах масової інформації та (або) на власному веб-сайті.

Якщо державний орган надав Вам відповідь і розкритикував Ваші пропозиції, то проаналізуйте наведені аргументи й у випадку, коли Ви не погоджуєтеся з ними, відстоюйте свою позицію. При потребі приверніть увагу громадськості до цього питання, вступайте в публічні дискусії, використовуйте інші механізми громадського впливу.

Постанова від 5 листопада 2008 р. № 976 «Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади» зобов'язує Міністерство юстиції розробити проект Положення про електронний реєстр даних про стан і результати проведення громадської експертизи. Так база дала б можливість ознайомлюватися з висновками інших організацій. Завдяки їй можна було б уникнути ситуації, коли організації громадянського суспільства проводять ідентичні експертизи, не знаючи про те, що їх вже провела інша організація. Міністерство юстиції розробило таке Положення і передало його уряду для затвердження. Однак державні органи не можуть визначитись, хто ж безпосередньо має займатись розробкою та адміністрацією такого ресурсу. Тому на сьогоднішній день такого сайту немає.

**МОНІТОРИНГ ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАПРОПОНОВАНИХ
ЗМІН ЧИ РЕКОМЕНДАЦІЙ**

Очевидно, процес громадської експертизи не повинен закінчуватись розглядом органом державної влади запропонованих рекомендацій. Тому наступний важливий етап – моніторинг впровадження рекомендацій. В найближчій перспективі варто відстежити, як орган влади застосував Ваші поради, чи було це зроблено насправді, чи все закінчилось тільки розмовами. Успішною можна вважати лише ту громадську експертизу, яка призвела до системних змін.

Якщо Ваші рекомендації були схвалені органом державної влади, але не були впроваджені чи враховані, необхідно застосовувати механізми громадського тиску (через ЗМІ, лобістські компанії тощо). Ризик бути проігнорованим знижує системна інформаційна підтримка при проведенні громадської експертизи.

**ЯКЩО ОРГАН ВЛАДИ НЕ ВІДРЕАГУВАВ НА ВАШ
ЗАПИТ?**

Якщо орган виконавчої влади не виконує передбачені Порядком про проведення громадської експертизи дії чи перешкоджає Вам у проведенні експертизи, то це можна оскаржити. В першу чергу, можна звернутися зі скаргою до вищого органу. Наприклад, якщо керівник РДА відмовляється підписувати наказ про проведення громадської експертизи і його відмова немотивована, необхідно поскаржитись на його дії до голови обласної державної адміністрації. Зразок скарги в додатку № 5.

При необхідності дії чи бездіяльність органів виконавчої влади можна оскаржувати в суді. Зразок позову до суду в додатку № 6.

ВИСНОВКИ

З появою Постанови про «Порядок сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади» розширилися можливості органів громадянського суспільства щодо контролю та впливу на виконавчу владу. Це виводить взаємовідносини між владою та органами громадянського суспільства на якісно новий рівень, що в результаті допоможе обом секторам ефективніше досягати своїх цілей. Однак нові можливості покладають на органи громадянського суспільства додаткову відповідальність, в першу чергу моральну. Отримана інформація не повинна використовуватись як інструмент зведення рахунків, помсти чи політичних ігор. Також ми маємо пам'ятати, що непрофесійне проведення експертиз призводитиме до дискредитації організацій громадянського суспільства як сектору та самої концепції громадської експертизи як інструменту вдосконалення роботи державних інституцій.

З іншого боку, велике сподівання на те, що представники органів виконавчої влади не сприйматимуть громадських експертів як ревізорів, які тільки придираються та заважають нормальній роботі і влада не спокуситься на кроки, які призведуть до відміни дії Постанови чи обмеження її можливостей.

Велика надія на те, що співпраця між владою та громадським сектором через громадську експертизу буде одним з механізмів гармонійного розвитку державних інституцій, поліпшення комунікації між владою і громадським середовищем, що позитивно вплине на розвиток та ефективність роботи державних органів.

ДОДАТКИ

Додаток 1

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 5 листопада 2008 р. N 976 Київ

Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади

З метою створення належних умов для участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики Кабінет Міністрів України

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Порядок сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади, що додається.

2. Міністерству юстиції розробити та подати у тримісячний строк Кабінетові Міністрів України проект Положення про електронний реєстр даних про стан і результати проведення громадської експертизи.

3. Рекомендувати органам місцевого самоврядування керуватися під час проведення громадської експертизи їх діяльністю затвердженням цією постановою Порядком.

Прем'єр-міністр України Ю.ТИМОШЕНКО
Інд. 51

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 5 листопада 2008 р. N 976

ПОРЯДОК

**сприяння проведенню громадської експертизи
діяльності органів виконавчої влади**

1. Цей Порядок, розроблений відповідно до пункту 4 статті 5 Указу Президента України від 15 вересня 2005 р. N 1276 (1276/2005) "Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики", визначає процедуру сприяння проведенню інститутами громадянського суспільства громадської експертизи

діяльності органів виконавчої влади.

2. Громадська експертиза діяльності органів виконавчої влади (далі-громадська експертиза) є складовою механізмом демократичного управління державою, який передбачає проведення інститутами громадянського суспільства оцінки діяльності органів виконавчої влади, ефективності прийняття і виконання такими органами рішень, підготовку пропозицій щодо розв'язання суспільно значущих проблем для їх врахування органами виконавчої влади у своїй роботі.

У цьому Порядку під інститутами громадянського суспільства слід розуміти громадські організації, професійні та творчі спілки, організації роботодавців, благодійні і релігійні організації, органи самоорганізації населення, недержавні засоби масової інформації та інші невідприємницькі товариства і установи, легалізовані відповідно до законодавства.

3. Орган виконавчої влади сприяє інституту громадянського суспільства у проведенні громадської експертизи у разі надходження від нього письмового запиту із зазначенням:

його найменування, відомостей про легалізацію, місцезнаходження та електронної адреси (за наявності);

предмета і мети громадської експертизи;

переліку документів та інших матеріалів, необхідних для проведення громадської експертизи (далі - матеріали);

адреси, за якою надсилається відповідь на запит, або прізвища, ім'я та по батькові особи, уповноваженої одержати таку відповідь, її контактного телефону і електронної адреси (за наявності).

День надходження запиту є датою початку проведення громадської експертизи.

4. Орган виконавчої влади після надходження від інституту громадянського суспільства письмового запиту щодо проведення громадської експертизи:

- видає у тижневий строк наказ (розпорядження) про проведення такої експертизи і заходів, пов'язаних з підготовкою матеріалів, із зазначенням прізвища, ім'я, по батькові та посади особи (осіб), відповідальної (відповідальних) за забезпечення взаємодії з інститутом громадянського суспільства, зміст якого доводить до відома інституту громадянського суспільства, що ініціює проведення громадської експертизи, протягом трьох днів з моменту його видання;

- утворює у разі потреби робочу групу для підготовки матеріалів

ГРОМАДСЬКА ЕКСПЕРТИЗА...

із залученням представників інституту громадянського суспільства, що ініціює проведення громадської експертизи;

- розміщує у тижневий строк інформацію про надходження запиту щодо проведення громадської експертизи та заходи, здійснені органом виконавчої влади з метою сприяння її проведенню, на власному веб-сайті;

- подає інституту громадянського суспільства матеріали або завірені в установленому порядку їх копії з урахуванням вимог та строку, визначених Законом України "Про інформацію" (2657-12).

5. Посадові особи органу виконавчої влади не повинні перешкоджати проведенню громадської експертизи та втручатись у діяльність інституту громадянського суспільства, пов'язану з її проведенням.

6. Пропозиції, підготовлені інститутом громадянського суспільства за результатами проведеної громадської експертизи (далі-експертні пропозиції), враховуються органом виконавчої влади під час підготовки програм соціально-економічного розвитку, державних цільових та регіональних програм, формування бюджетів відповідного рівня, вирішення питань поточної діяльності.

7. Орган виконавчої влади після надходження експертних пропозицій:

- розміщує їх у тижневий строк на власному веб-сайті;
- розглядає їх на найближчому засіданні колегії за участю представників інституту громадянського суспільства, що проводив громадську експертизу. У разі коли колегію не утворено, експертні пропозиції розглядає керівник органу виконавчої влади у двотижневий строк за участю представників інституту громадянського суспільства, що проводив громадську експертизу;
- письмово інформує у десятиденний строк інститут громадянського суспільства, що проводив громадську експертизу, про результати розгляду експертних пропозицій з одночасним розміщенням відповідної інформації у засобах масової інформації та (або) на власному веб-сайті.

Голові Дубенської районної державної адміністрації
35600, м. Дубно, вул. Данила Галицького, 17

ЗАПИТ

Надсилаючи цей запит, ми розпочинаємо проведення громадської експертизи діяльності відділу ведення Державного реєстру виборців Дубенської районної державної адміністрації згідно з Порядком сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України №976 від 05.11.2008 року.

Наша організація є регіональною неприбутковою організацією, яка легалізована (zareєстрована) 18 березня 1998 року Рівненським обласним управлінням юстиції, код за ЄДРПОУ: 2530088. Організація знаходиться за адресою: 33028, м. Рівне, вул. Короленка, 6, офіс 4, електронна адреса: cvurivne@cvu.rv.ua

Предметом громадської експертизи є визначення реального стану функціонування Державного реєстру виборців в Україні на прикладі дослідження організації та забезпечення роботи окремих Органів ведення Державного реєстру виборців у Рівненській області.

Метою громадської експертизи є захист виборчих прав громадян шляхом підвищення якості роботи органів ведення Державного реєстру виборців.

На підставі викладеного, з метою здійснення заходів по проведенню громадської експертизи, прошу:

1. Вжити заходи, визначені п. 4 Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України №976 від 05.11.2008 року, щодо сприяння нам у проведенні громадської експертизи підпорядкованого Вам органу влади.

2. Надати нам:

- копії документів, які вказують на наявні у розпорядженні відділу ведення Державного реєстру виборців приміщення та оргтехніку (відомість обліку основних засобів, відомість обліку малоцінних та швидкозношувальних предметів, наказ про введення в експлуатацію та акт форми ОЗ 1 про введення в експлуатацію, договори оренди тощо);

- копії документів, що вказують на кількість працівників, які працюють у відділі ведення Державного реєстру виборців (наказ та копія штатного розпису по відділу);

- копії документів, які вказують на загальну кількість виборців,

ГРОМАДСЬКА ЕКСПЕРТИЗА...

включених до Державного реєстру виборців в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці;

- копії подань відомостей про виборців (осіб), які надійшли до органу ведення державного реєстру виборців до 5 вересня поточного року (за червень, липень, серпень);

- копії супровідних листів до подань відомостей про виборців (осіб), які надійшли до органу ведення Державного реєстру виборців за червень, липень, серпень поточного року;

- копію Журналу реєстрації подань з відомостями про виборців (осіб), на підставі яких здійснюється періодичне поновлення персональних даних Державного реєстру виборців за період з 5 травня до 5 вересня поточного року;

- копію Журналу реєстрації розпоряджень керівника органу ведення Державного реєстру виборців за червень, липень, серпень поточного року;

- копію списку відомостей про найменування нових та перейменування вулиць (проспектів, бульварів, площ, провулків, кварталів, кутків тощо), присвоєння номерів новим будинкам і зміну нумерації існуючих будинків у відповідному населеному пункті, наданих сільськими та селищними головами;

- інформацію про суми фінансових ресурсів, які виділені для забезпечення роботи відділу в поточному році, та про те, чи забезпечують вони повністю потреби відділу у фінансуванні.

3. Відповідь про результати розгляду цього запиту просимо надіслати на поштову адресу організації: 33028, Рівне – 28, а/с 80 або на електронну адресу: cvurivne@cvu.rv.ua

Контактна особа – Пасочник Юрій Сергійович.

З повагою,
голова правління

Олексій Горецький

УКРАЇНА
ДУБЕНСЬКА РАЙОННА ДЕРЖАВНА
АДМІНІСТРАЦІЯ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
голови районної державної адміністрації

від " _ " _____ 2009 року

Про проведення громадської
експертизи діяльності відділу
ведення Державного реєстру виборців

Відповідно до пункту 19 статті 25 Закону України "Про місцеві державні адміністрації", Закону України "Про інформацію", Закону України "Про Державний реєстр виборців", пункту 4 Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності оргрнів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.11.2008 року № 976, запит Рівненської обласної громадської організації "Комітет виборців України" від 02.10.2009 рок) № 087:

1. Відповідальним за забезпечення взаємодії з громадською організацією "Комітет виборців України" призначити начальника відділу ведення Державного реєстру виборців апарату районної державної адміністрації Хомяк Т.В.

2. Начальнику відділу внутрішньої політики, зв'язків з громадськими організаціями та засобами масової інформації Палію Д.В. до 13 жовтня 2009 року розмістити інформацію про надходження запиту щодо проведення громадської експертизи та відповідні заходи щодо сприяння її проведенню на веб-сайті районної державної адміністрації.

3. Начальнику відділу ведення Державного реєстру виборців Хомяк Т.В. до 06 листопада 2009 року надати завірені в установленому порядку копії матеріалів для проведення експертизи діяльності відділу.

В своїй подальшій роботі діяти згідно з вимогами Порядку сприяння

ГРОМАДСЬКА ЕКСПЕРТИЗА...

проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.11.2008 року № 976, статті 26 Закону України "Про Державний реєстр виборців".

Після надходження експертних пропозицій у десятиденний строк письмово інформувати громадську організацію «Комітет виборців України» про результати їх розгляду.

4. Контроль за виконанням розпорядження покласти на керівника апарату райдержадміністрації Перетятко Л. Г.

Голова адміністрації

О. Козак

**Голові Сарненської районної
державної адміністрації
Рухеру Петру Віталійовичу**

Експертами РОГО «Комітет виборців України» впродовж вересня 2009 – січня 2010 року було проведено громадську експертизу роботи відділу ведення Державного реєстру виборців Сарненської районної державної адміністрації згідно з Порядком сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України №976 від 05.11.2008 року.

Предметом громадської експертизи було визначення реального стану функціонування Державного реєстру виборців в Україні на прикладі дослідження організації та забезпечення роботи окремих органів ведення Державного реєстру виборців у Рівненській області.

Метою громадської експертизи було захистити виборчі права громадян шляхом підвищення якості роботи органів ведення Державного реєстру виборців.

Експертиза проводилась на основі:

- інформації, отриманої у відповідь на запит від № 088 від 02 жовтня 2009 року;
- аналізу нормативних актів;
- аналізу фактів неточностей у списках виборців під час виборів Президента України 17 січня та 07 лютого 2010 року;
- безпосереднього спілкування з працівниками відділу ведення Державного реєстру виборців Сарненської районної державної адміністрації.

При проведенні експертизи та вироблені рекомендацій експерти керувалися такими основними нормативно-правовими актами:

- Конституцією України;
- Законами України «Про Державний реєстр виборців», «Про вибори Президента України», «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів», «Про вибори народних депутатів України», «Про всеукраїнський та місцеві референдуми», «Про інформацію»;
- постановами Кабінету Міністрів України: «Деякі питання утворення органів(відділів) ведення та регіональних органів (відділів) адміністрування Державного реєстру виборців» від 18 липня 2007 р. № 943 зі змінами і доповненнями;
- постановами Центральної виборчої комісії: «Про вимоги до приміщень відділів ведення Державного реєстру виборців та про

ГРОМАДСЬКА ЕКСПЕРТИЗА...

норми забезпечення засобами зв'язку, обладнанням, інвентарем, оргтехнікою» від 20 грудня 2007 року № 572; «Про форми подань відомостей про виборців (осіб), на підставі яких здійснюється періодичне поновлення персональних даних Державного реєстру виборців» від 27 грудня 2007 року №578 та внесених до неї змін Постановою від 2 вересня 2009 року №122 та постановою від 19 серпня 2009 року № 117; «Про Порядок організаційно-правової підготовки і виконання дій щодо ведення Державного реєстру виборців» від 3 квітня 2009 року № 18; «Про Правила внесення відомостей про виборців до автоматизованої інформаційно-телекомунікаційної системи «Державний реєстр виборців» від 17 липня 2009 року № 48, «Про забезпечення застосування Правил внесення відомостей про виборців до автоматизованої інформаційно-телекомунікаційної системи «Державний реєстр виборців» від 21 липня 2009 року № 49; «Про Роз'яснення щодо застосування окремих положень Закону України «Про Державний реєстр виборців» у частині визначення органом ведення Державного реєстру виборців за мотивованим зверненням виборця іншої виборчої адреси, аніж зареєстроване місце його проживання» від 17 вересня 2009 року № 131.

За результатами проведеної громадської експертизи експертами РОГО «Комітету виборців України» виявлено:

- Досить низький рівень поінформованості виборців про можливість зміни виборчої адреси та відміну відкріпних посвідчень.
- При щоквартальному поновленні бази даних Реєстру відомості, які надаються органу ведення Реєстру органами, закладами, установами, організаціями, зазначеними в частинах третій - дев'ятій та дванадцятій ст. 22 Закону України «Про Державний реєстр виборців» не завжди надаються в формі, передбаченій постановою Центральної виборчої комісії «Про форми подань відомостей про виборців (осіб), на підставі яких здійснюється періодичне поновлення персональних даних Державного реєстру виборців» від 27 грудня 2007 року №578 та внесених до неї змін Постановою від 2 вересня 2009 року № 122 та постановою від 19 серпня 2009 року № 117.
- Неузгодження в нормах Законів України „Про вибори Президента України“, „Провибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів“, „Про вибори народних депутатів України“, „Про всеукраїнський та місцеві референдуми“ та Закону України „Про державний реєстр виборців“ в частині порядку формування та внесення змін до списку виборців.
- Проведення первинного уточнення персональних даних

виборців показало вкрай низький рівень ефективності методу, що передбачав надсилання повідомлень кожному виборцю з пропозицією в зазначені строки підтвердити його виборчу адресу та роз'ясненням порядку проведення уточнення і порядку звернення до органу ведення Реєстру.

Очевидно, що неефективними та зайвими будуть заходи з уточнення персональних даних Реєстру, передбачені ст. 23 Закону України «Про Державний реєстр виборців». Зважаючи на те, що аналогічне за суттю уточнення здійснюють дільничні виборчі комісії при надсиланні персонального запрошення кожному виборцю, що й дає можливість зробити необхідні уточнення або у разі необхідності внести зміни, реалізація заходів відповідно до ст. 23 Закону України «Про Державний реєстр виборців» дублюватиме дії дільничних виборчих комісій і нестиме значні матеріальні витрати з дуже низьким рівнем ефективності.

- Для зміни виборчої адреси виборцю необхідно надати документи або їх належно засвідчені копії, які підтверджують факти (фактичні обставини), що обумовлюють проживання виборця за вказаною ним адресою. Зважаючи на те, що база даних Реєстру не дає можливостей для кратного включення виборця, вимога надавати до заяви про зміну виборчої адреси підтвердуючі документи не виправдовує себе і лише створює перешкоди в реалізації виборцями виборчих прав.

Окрім того, не мають можливості взяти участь в голосуванні ті виборці, які лише на короткий період (на день голосування) покидають населений пункт, в якому вони зареєстровані.

- Законодавством передбачено перебування працівників органів внутрішніх справ України на території виборчої дільниці, де вони виконують свої службові обов'язки. Однак законодавством не передбачено можливість працівникам органів внутрішніх справ, що в день голосування працюють на виборчих дільницях, скористатися своїм конституційним правом і взяти участь у голосуванні. Кількість таких осіб по всій країні складає близько 34 тис. Саме система єдиного Державного реєстру виборців дає можливість уникнути кратного включення цих осіб до списку виборців (лише на одній виборчій дільниці), що дозволить їм взяти участь у голосуванні.

- Чисельність працівників відділу ведення Державного реєстру виборців, що визначається з урахуванням кількості виборців, не відповідає нормам, визначеним Постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання утворення органів (відділів) ведення та регіональних органів (відділів) адміністрування Державного реєстру виборців» від 18 липня 2007 р. N 943 зі змінами в пункті 1 Постановою Кабінету Міністрів

ГРОМАДСЬКА ЕКСПЕРТИЗА...

України від 3 вересня 2009 р. N 970. Зокрема, кількість працівників є меншою від визначених норм на 1 штатну одиницю. Оскільки така ситуація призводить до великого навантаження на інших працівників, особливо в час періодичного поновлення даних Державного реєстру виборців та у виборчий період, то це може призвести до численних помилок і позначитись на якості Реєстру виборців.

В зв'язку із зазначеним вище рекомендуємо:

Райдержадміністрації/відділу ведення Державного реєстру виборців:

– Вирішити питання щодо забезпечення органів ведення реєстру виборців необхідною кількістю працівників відповідно до вимог Постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання утворення органів (відділів) ведення та регіональних органів (відділів) адміністрування Державного реєстру виборців» від 18 липня 2007 р. № 943 зі змінами в пункті 1 Постановою Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2009 р. № 970.

– Вимагати від органів, закладів, установ, організацій, зазначених в частинах третій - дев'ятій та дванадцятій ст. 22 Закону України «Про Державний реєстр виборців» надавати відомості в формі, передбаченій постановою Центральної виборчої комісії «Про форми подань відомостей про виборців (осіб), на підставі яких здійснюється періодичне поновлення персональних даних Державного реєстру виборців» від 27 грудня 2007 року №578. У випадку надання неповної інформації чи не в належній формі, оскаржувати дії/бездіяльність таких органів у встановленому законом порядку. Оприлюднювати такі факти і випадки в ЗМІ.

Центральній виборчій комісії:

о Провести широку інформаційну кампанію про можливості зміни виборчої адреси виборців. Поширити інформацію про підстави та процедуру зміни виборчої адреси.

о Звернутися з ініціативою до Верховної Ради України щодо внесення змін до законодавства, а саме:

- Прийняти Виборчий кодекс, яким визначити єдині підходи до проведення всіх видів виборів або, принаймні, внести зміни до Законів України „Про вибори Президента України“, „Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів“, „Про вибори народних депутатів України“, „Про всеукраїнський та місцеві референдуми“ в тих частинах, які не узгоджені із Законом України „Про Державний реєстр виборців“.

Особливу увагу приділити механізмам, що забезпечують внесення інформації до Єдиного реєстру виборців у випадку внесення змін до списку виборців на виборчій дільниці (наприклад, виправлення неточностей у списку виборців). Чітко визначити форми та процедуру комунікації (обмін даними) виборчих комісій з відділом ведення реєстру виборців.

- Внести зміни до Закону України про «Про Державний реєстр виборців», зокрема скасувати статтю 23 зазначеного Закону.

- Внести зміни до п.3 ст. 8 Закону України про «Про Державний реєстр виборців», а саме вилучити слово «мотивованим», що дозволить змінювати виборчу адресу тільки на підставі заяви виборця в будь-яких випадках (без необхідності надавати документи, що засвідчують проживання виборця за вказаною ним виборчою адресою).

- Внести зміни до Закону України «Про Державний реєстр виборців», які б забезпечили можливість тимчасової зміни виборчої адреси лише на період голосування. Запровадження такого заходу дасть можливість виборцям, які в день голосування перебувають за межами населеного пункту, де вони зареєстровані, проголосувати в тому населеному пункті, де вони будуть перебувати. Цього можна досягти встановленням відповідних приміток у Державному реєстрі виборців, що дозволить після закінчення виборів автоматично повернути постійну виборчу адресу для таких виборців.

- Внести зміни до Законів України, «Про вибори Президента України», «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів», «Про вибори народних депутатів України», «Про всеукраїнський та місцеві референдуми», які б дозволили працівникам органів внутрішніх справ проголосувати на тих виборчих дільницях, на яких вони працюють у день голосування. Це можна забезпечити, визначивши процедуру тимчасової зміни виборчої адреси для тих працівників органів внутрішніх справ, які в день голосування виконують службові обов'язки на виборчій дільниці за аналогічною процедурою з членами дільничних виборчих комісій.

Прошу розглянути експертні пропозиції відповідно до п.7 Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України №976 від 05.11.2008 року.

З повагою,
голова правління

Олексій Горецький

Голові Рівненської обласної
державної адміністрації

**СКАРГА
на дії та бездіяльність голови Рівненської
районної державної адміністрації
щодо перешкоджання у проведенні громадської експертизи**

Наша організація є регіональною неприбутковою організацією, яка легалізована (zareєстрована) 18 березня 1998 року Рівненським обласним управлінням юстиції, код за ЄДРПОУ: 2530088. Організація знаходиться за адресою: 33028, м. Рівне, вул. Короленка, 6, офіс 4, електронна адреса: cvurivne@cvu.rv.ua.

Одним з основних статутних завдань організації є здійснення діяльності, спрямованої на покращення роботи органів державної влади.

На сьогоднішній день ми при підтримці МФ «Відродження» реалізуємо проект «Громадська експертиза роботи органів ведення Державного реєстру виборців».

Метою проекту є провести громадську експертизу роботи органів Державного реєстру виборців у Рівненській області шляхом практичного застосування Постанови Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2008 р. № 976 «Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади».

У визначеному порядку 02 жовтня 2009 року організація направила запит до Рівненської районної державної адміністрації з проханням вжити заходів, визначених п. 4 Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України №976 від 05.11.2008 року, щодо проведення громадської експертизи діяльності відділу ведення Державного реєстру виборців Рівненської районної державної адміністрації.

Предметом зазначеної громадської експертизи є визначення реального стану функціонування Державного реєстру виборців в Україні на прикладі дослідження організації та забезпечення роботи окремих органів ведення Державного реєстру виборців у Рівненській області. А метою громадської експертизи є визначення рівня матеріально-технічного і кадрового забезпечення та стану організації роботи органів ведення Державного реєстру виборців із формування та уточнення даних Державного реєстру виборців.

У відповідь на наш запит № 086 щодо проведення громадської експертизи Рівненська районна державна адміністрація своїм листом №4031/01-18/09 від 13.10.2009 року фактично відмовилася вживати заходів щодо сприяння проведенню громадської експертизи діяльності відділу ведення Державного реєстру виборців Рівненської районної державної адміністрації.

Зокрема, всупереч п. 4 Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади голова Рівненської районної державної адміністрації не видав наказу (розпорядження) про проведення такої експертизи, не визначив заходів, пов'язаних з підготовкою витребовуваних матеріалів, не визначив посадової особи, відповідальної за взаємодію з нашою організацією під час проведення експертизи, не надав нам матеріалів, що витребовувались.

Фактично своїми діями по наданню відповіді про неможливість надати витребовувані документи та бездіяльністю щодо невжиття заходів для проведення громадської експертизи діяльності відділу ведення Державного реєстру виборців Рівненської районної державної адміністрації голова Рівненської районної державної адміністрації створив перешкоди проведенню громадської експертизи.

Таким чином, вказаний посадовець порушив Указ Президента України «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» від 15.09.2005 року та вимоги п. п. 4, 5 Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України №976 від 05.11.2008 року.

На підставі викладеного, з метою усунення створених перешкод проведенню громадської експертизи відділу ведення Державного реєстру виборців Рівненської районної державної адміністрації прошу:

У встановленому порядку розглянути цю скаргу і про результати розгляду письмово повідомити нас, надіславши відповідь на поштову адресу організації: 33028, Рівне – 28, а/с 80.

Додатки:

1) *Копія запиту про початок проведення громадської експертизи №086 від 02.10.2009 року.*

2) *Копія листа-відмови Рівненської РДА №4031/01-18/09 від 13.10.2009 року.*

З повагою,
голова правління

Олексій Горецький

дата звернення до суду: До Рівненського окружного
" " _____ 2009 р. адміністративного суду
33000, м. Рівне, вул. 16 Липня, 87

Позивач: Рівненська обласна громадська
організація «Комітет виборців України»,
що знаходиться за адресою:
33028, м. Рівне, вул. Короленка, 6/4,
тел. 0362-26-39-43,
електронна пошта: cvurivne@cvu.rv.ua

Відповідач: Рівненська районна державна
адміністрація,
що знаходиться за адресою:
33001, м. Рівне, вул. Соборна, 195,
тел. 0362-22-50-55

**Адміністративний позов
Про визнання дій протиправними
та про зобов'язання вчинити дії**

02 жовтня 2009 року наша організація звернулась до відповідача із запитом щодо початку проведення громадської експертизи діяльності відділу ведення Державного реєстру виборців Рівненської районної державної адміністрації.

Предметом громадської експертизи було визначення реального стану функціонування Державного реєстру виборців в Україні на прикладі дослідження організації та забезпечення роботи окремих органів ведення Державного реєстру виборців у Рівненській області.

Метою громадської експертизи було захист виборчих прав громадян шляхом підвищення якості роботи органів ведення Державного реєстру виборців.

Направляючи запит щодо початку проведення громадської експертизи, ми керувалися Порядком сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади, який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2008 р. № 976.

Зокрема, просили надати нам:

1) копії документів, які вказують на наявні у розпорядженні відділу ведення Державного реєстру виборців приміщення та оргтехніку (відомість обліку основних засобів, відомість обліку малоцінних та швидкозношувальних предметів, наказ про введення в експлуатацію

та акт форми ОЗ 1 про введення в експлуатацію, договори оренди тощо);

2) копії документів, що вказують на кількість працівників, які працюють у Відділі ведення Державного реєстру виборців (наказ та копія штатного розпису по відділу);

3) копії документів, які вказують на загальну кількість виборців, включених до Державного реєстру виборців у межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці;

4) копії подань відомостей про виборців (осіб), які надійшли до органу ведення Державного реєстру виборців до 5 вересня поточного року (за червень, липень, серпень);

5) копії супровідних листів до подань відомостей про виборців (осіб), які надійшли до органу ведення Державного реєстру виборців за червень, липень, серпень поточного року;

6) копію Журналу реєстрації подань з відомостями про виборців (осіб), на підставі яких здійснюється періодичне поновлення персональних даних Державного реєстру виборців за період з 5 травня до 5 вересня поточного року;

7) копію Журналу реєстрації розпоряджень керівника органу ведення Державного реєстру виборців за червень, липень, серпень поточного року;

8) копію списку відомостей про найменування нових та перейменування вулиць (проспектів, бульварів, площ, провулків, кварталів, кутків тощо), присвоєння номерів новим будинкам і зміну нумерації існуючих будинків у відповідному населеному пункті, наданих сільськими та селищними головами;

9) інформацію про суми фінансових ресурсів, які виділені для забезпечення роботи відділу в поточному році, та про те, чи забезпечують вони повністю потреби відділу у фінансуванні.

Однак, у відповідь на надісланий запит, відповідач своїм листом 13 жовтня 2009 року фактично відмовився вживати заходів щодо сприяння проведенню громадської експертизи діяльності відділу ведення Державного реєстру виборців Рівненської районної державної адміністрації.

Відмова (Дії) полягали у відмові проводити таку експертизу, а бездіяльність у невидачі наказу (розпорядження) про її проведення, невизначенні заходів, пов'язаних з підготовкою витребовуваних матеріалів, невизначенні посадової особи, відповідальної за взаємодію з нашою організацією під час проведення експертизи, ненаданні нам матеріалів, що витребовувались.

Такими діями та бездіяльністю відповідача було порушено п. 4 та п. 5 Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності

ГРОМАДСЬКА ЕКСПЕРТИЗА...

органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України №976 від 05.11.2008 року, а також Указ Президента України «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» від 15.09.2005 року.

27 жовтня 2009 року нами було оскаржено ненадання витребовуваних документів та бездіяльність щодо невжиття заходів для проведення громадської експертизи до Рівненської обласної державної адміністрації.

Проте, нашу скаргу Рівненською обласною державною адміністрацією було фактично відхилено.

Таким чином, громадської експертизи діяльності відділу ведення Державного реєстру виборців Рівненської районної державної адміністрації нами так і не було проведено.

Фактично голова Рівненської районної державної адміністрації своїми діями по наданню відповіді про неможливість надати витребовувані документи та бездіяльністю щодо невжиття заходів для проведення громадської експертизи діяльності відділу ведення Державного реєстру виборців Рівненської районної державної адміністрації створив перешкоди проведенню громадської експертизи.

Відповідно до ч. 2 ст. 71 Кодексу адміністративного судочинства України в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача, якщо він заперечує проти адміністративного позову.

На підставі викладеного, керуючись ст. ст. 104, 105, 106 Кодексу адміністративного судочинства України, –

прошу:

1. Визнати дії та бездіяльність Рівненської районної державної адміністрації щодо відмови вживати заходів щодо сприяння проведенню громадської експертизи діяльності відділу ведення Державного реєстру виборців Рівненської районної державної адміністрації – неправомірними.

2. Зобов'язати Рівненську районну державну адміністрацію в особі її голови вчинити дії, а саме: видати розпорядження про проведення громадської експертизи діяльності відділу ведення Державного реєстру виборців Рівненської районної державної адміністрації,

визначити заходи, пов'язані з підготовкою витребовуваних матеріалів, визначити посадову особу, відповідальну за взаємодію з організацією громадянського суспільства під час проведення експертизи, надати матеріали, необхідні для проведення громадської експертизи діяльності відділу ведення Державного реєстру виборців Рівненської районної державної адміністрації.

Додатки:

1) Дві копії запиту щодо проведення громадської експертизи від 02.10.2009 року.

2) Дві копії листа-відповіді на запит щодо проведення громадської експертизи.

3) Дві копії скарги на перешкоди у проведенні громадської експертизи від 27.10.2009 року.

4) Дві копії листа-відповіді за результатами розгляду скарги на перешкоди у проведенні громадської експертизи.

5) Квитанція про сплату судового збору (державного мита).

6) Копія адміністративного позову /для відповідача/.

Голова правління

/підпис/

О.А. Горецький

